

Korišćenje obrazovne platforme Moodle

- Uputstvo za studente -

Novi Sad, septembar 2020. godine

Visoka poslovna Škola strukovnih studija u Novom Sadu (u daljem tekstu VPŠSS) omogućila je svojim studentima mogućnost onlajn pristupa digitalnom obrazovnom materijalu. Ova opcija je implementirana upotrebom obrazovne platforme Moodle, za čije korišćenje su u nastavku data osnovna uputstva.

1. Prijavlivanje na sistem

Pristup postavljenom obrazovnom materijalu ostvaruje se odabirom nekog od linkova postavljenih na sajtu VPŠSS (www.vps.ns.ac.rs) ili direktno putem sledećeg linka dls.vps.ns.ac.rs.

Nakon pristupa stranici za učenje na daljini pojavljuje se početni ekran na kojem je potrebno da se korisnik prijavi svojim korisničkim imenom i lozinkom. Korisničko ime se formira tako što se iz broja indeksa izbaci kosa crta /. Lozinku čini JMBG na koji se dodaje *Vps. Tako bi za JMBG 0105978003079 lozinka bila 0105978003079*Vps.

Slika 1: Početni ekran za pristup Moodle platformi za učenje na daljinu

Pre same prijave, moguće je u gornjem levom uglu promeniti jezik Moodle-ovog interfejsa, odabirom jedne od ponuđenih opcija. Opcije se prikazuju klikom na malu strelicu koja se nalazi sa desne strane ispisa trenutno važećeg jezika (slika 1).

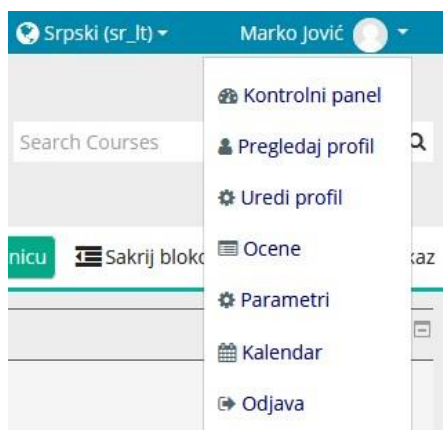
Proces prijave na sistem se aktivira klikom na opciju (**Prijavi se**) koja se nalazi u desnom gornjem uglu početnog ekrana, nakon čega se otvara ekran za prijavu (slika 2).

Slika 2: Ekran za prijavu

U odgovarajuća polje unose se korisničko ime i lozinka, a ukoliko korisnik želi da mu korisničko ime bude trajno zapamćeno potrebno je da označi opciju *Zapamti korisničko ime*. Ukoliko postoje kursevi kojima se može pristupiti bez prijave, to je moguće ostvariti izborom opcije *Prijavite se kao gost*.

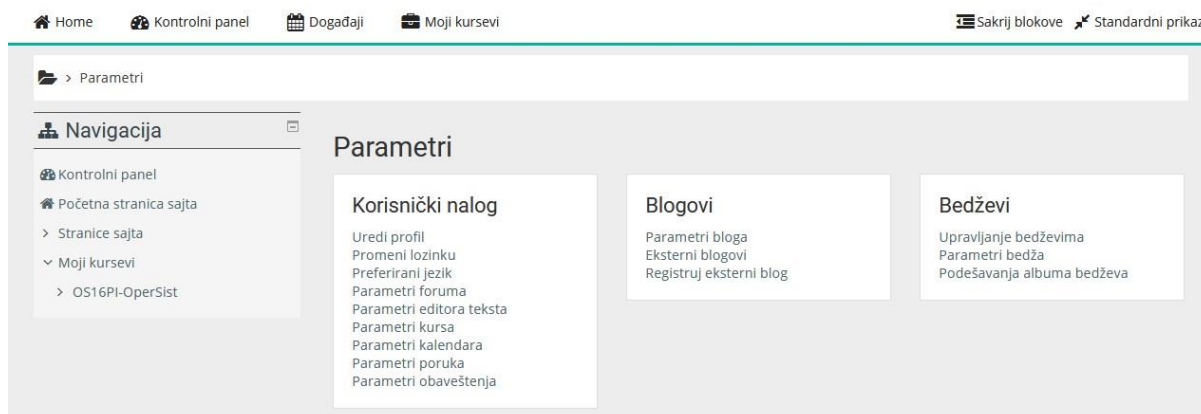
2. Promena korisničkih podataka studenta

Slika 3: Opcije prijavljenog korisnika

Nakon uspešne prijave u desnom gornjem uglu ispisaće se ime i prezime prijavljenog studenta, nakon čega će on imati mogućnost da klikom na strelicu koja se nalazi sa desne strane otvori meni sa dodatnim opcijama: *Kontrolni panel*, *Pregledaj profil*, *Uredi profil*, *Ocene*, *Parametri*, *Kalendar* i *Odjava*.

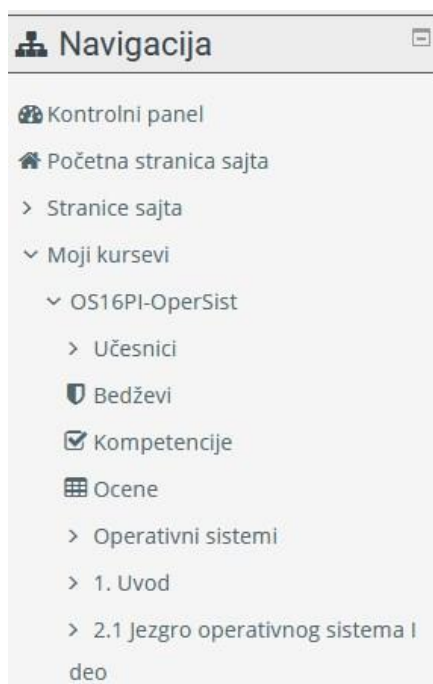
Opcija *Kontrolni panel* će ga odvesti na početni ekran za rad sa prijavljenim kursevima. Opcije *Pregledaj profil* i *Uredi profil* otvaraju nove ekrane u okviru kojeg student može da vidi i eventualno menja osnovne podatke vezane za njegov profil. Opcija *Ocene* daju prikaz svih ocena koje je student dobio na predmetima koje ima pravo da pohađa. Odabirom opcije *Kalendar* student dobija pregled predstojećih događaja. Promena osnovnih parametara studenta kao korisnika učenja na daljinu se može izvršiti odabirom opcije *Parametri*. Na slici 4 se mogu videti koja su sve podešavanja moguća u okviru ove opcije. Odmah nakon prve prijave, student je dužan da izmeni lozinku koju je dobio od administratora, uz pomoć opcije *Promeni lozinku*.

Slika 3: Ekran za promenu osnovnih parametara studenta

3. Pristup digitalnom materijalu kurseva

Nakon uspešne prijave student će na novom ekranu dobiti spisak kurseva za koje u tom momentu ima pravo pristupa, u zavisnosti od toga na koju godinu se upisao. Ukoliko student nije položio sve ispite iz prethodne godine studija, imaće pravo da pristupi svim onim ispitima koje je tom prilikom preneo iz te godine.

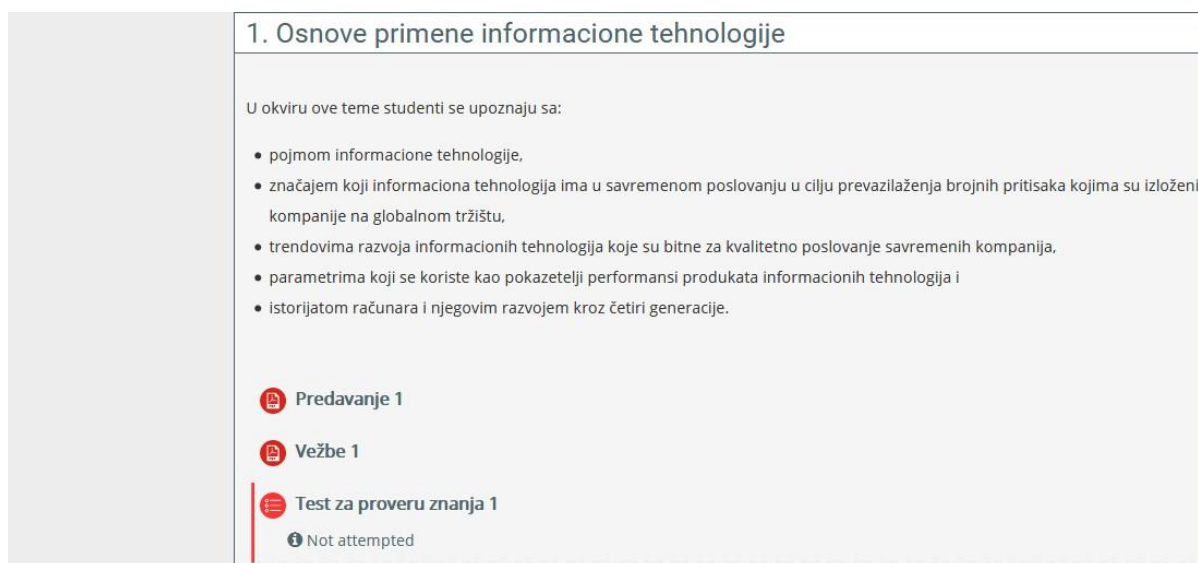

Slika 5: Navigacioni blok

U svakom trenutku student može lako da pristupi stranicama koje su mu potrebne korišćenjem navigacionog bloka koji se nalazi sa leve strane i na kojem su ponuđene opcije *Kontrolni panel*, *Početna stranica sajta*, *Stranice sajta* i *Moji kursevi*. Stavke koje sa svoje leve strane imaju strelicu okrenutu ka desno omogućavaju otvaranje dodatnih podopcija. Tako se na primer odabirom opcije *Moji kursevi* otvara spisak svih kurseva (skraćeni naziv) na koje je student prijavljen. Odabirom nekog od tih kurseva otvara se spisak tema, koje opet nude listu postavljenih materijala za istu (slika 5).

Na taj način studentu je omogućeno da brzo pristupi pregledu nekog predavanja, vežbi ili da pokuša da rešava neki od ponuđenih testova za proveru znanja, odnosno bilo kojoj drugoj aktivnosti koja mu je stavljena na raspolaganje od strane nastavnika.

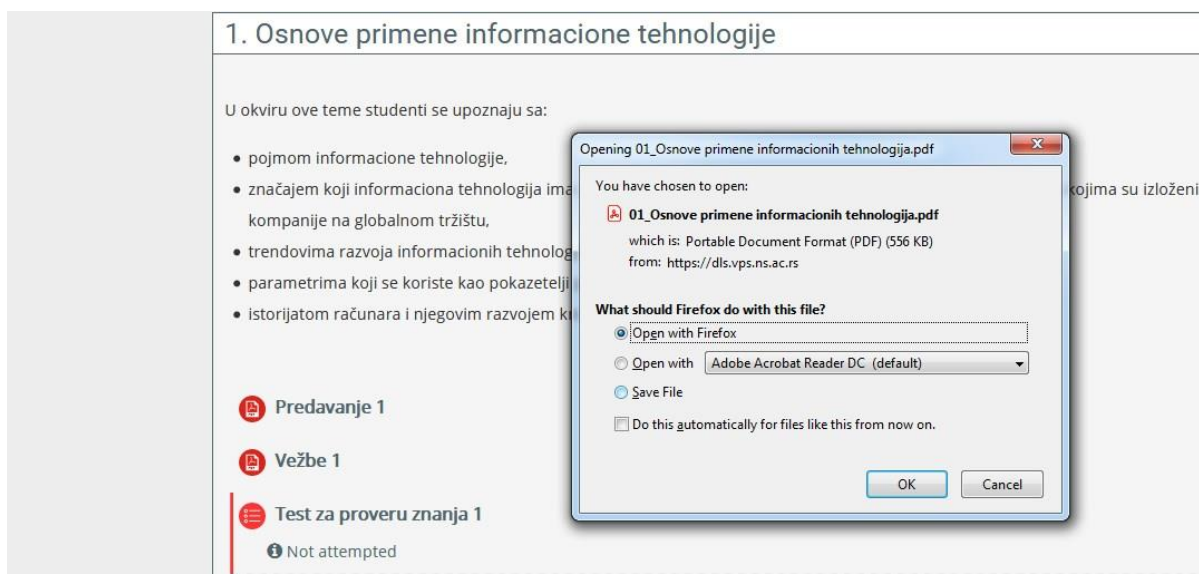
Nakon što je odabrao kurs čijem sadržaju želi pristupiti, studentu se otvara novi ekran sa pregledom materijala koji mu je stavljen na raspolaganje (slika 6).

Slika 6: Početni ekran iz predmeta Primena informacionih tehnologija

Svaka stavka u okviru određene teme ima sa svoje leve strane ikonicu koja asocira na tip digitalnog materijala kao što su Word datoteke, PDF datoteke, video ili audio datoteke, lekcije u formatu knjige, testovi za proveru znanja itd. U osnovi postoje dve osnovne grupe ponuđenog digitalnog materijala.

Prvu grupu čine datoteke koje nakon što ih student izabere nude mogućnost njihovog otvaranja uz pomoć programa koji je na računaru studenta asociran sa njima ili mogućnost njihovog memorisanja na računaru studenta, kako bi ih kasnije koristili (slika 7).

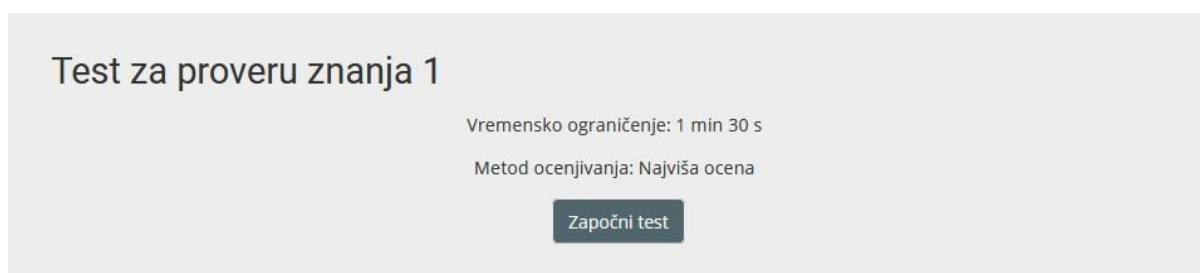

Slika 7: Otvaranje odnosno preuzimanje datoteke sa obrazovnim sadržajem

Drugu grupu digitalnog materijala čine aktivnosti koje su implementirane u obrazovnu platformu Moodle, kao što su *Lekcije*, *Testovi*, *Forumi*, *Zadaci*..itd. U ovom slučaju će nastavak rada zavisiti od tipa odabrane aktivnosti.

Otvaranje *Lekcije* omogućava studentu na primer da prati tekstualni i drugi sadržaj koji je povezan u formi hijerarhijske strukture koja se vrlo lako može pratiti uz ugrađen sistem navigacije.

Proveru znanja studenti najčešće rade putem *Testova*. Testovi se razlikuju po tome da li se rade sa ograničenim vremenom ili ne, da li se mogu jednom ili više puta rešavati, da li su obavezni ili ne, po načinu ocenjivanja itd. Nakon odabira testa pojavljuje se ekran sa osnovnim podacima o testu. Ukoliko je vremenski ograničen, navedeno je vreme u kojem se on mora završiti (slika 8). Takođe se navodi i metod ocenjivanja.

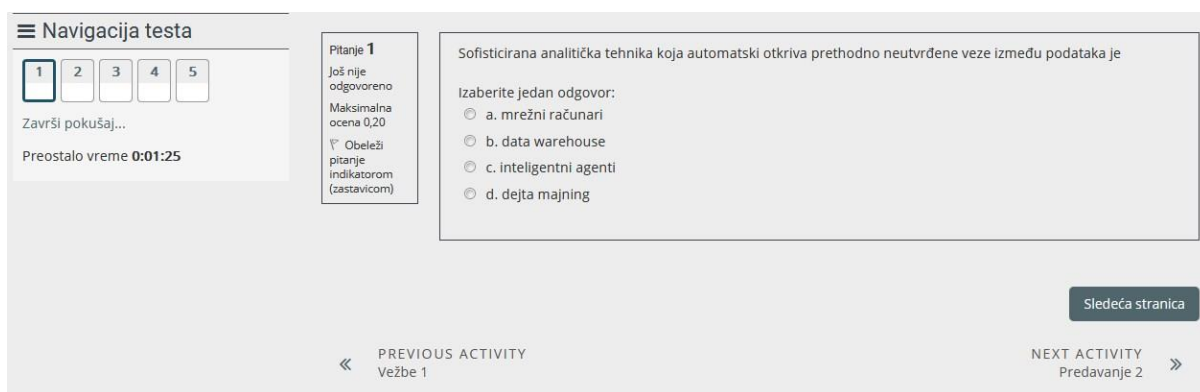
Slika 8: Početni ekran vezan za rešavanje testova

Rešavanje testa se aktivira odabirom opcije *Započni test*. U slučaju vremenski ograničenih testova pojavljuje se prozor koji upozorava studenta da se radi o takvom testu i omogućava mu da u tom trenutku odustane od njega. Ukoliko student želi nastaviti odabracće opciju *Započni pokušaj rešavanja* (slika 9).

Slika 9: Prozor sa opcijama rešavanja ili odustajanja od rešavanja testa

Ukoliko se student odlučio za rešavanje testa otvara se novi ekran koji može imati različiti izgled u zavisnosti od toga kako ga je uredio nastavnik (slika 10).

Slika 10: Rešavanje testa

Sa leve strane se nalazi blok za navigaciju testa gde je studentu omogućeno da brzo odabere pitanje na koje želi odgovoriti. U istom bloku za navigaciju se može pratiti koliko je vremena ostalo do kraja rešavanja testa. Student može nastaviti rešavanje pitanja koja se nalaze na narednoj stranici izborom opcije *Sledeća stranica* koja se nalazi u donjem desnom uglu.

Postoji nekoliko različitih tipova pitanja i svaki od njih zahteva specifičan način odgovora. Najčešće se koriste:

- pitanja sa više ponuđenih odgovora od kojih se jedan označava kao tačan,
- pitanja sa DA ili NE odgovorom,
- pitanja sa kratkim odgovorom (najčešće jedna ili dve reči),
- numerička pitanja (slično kao i kratka pitanja ali sa numeričkim odgovorom)...

Nakon što student završi sa odgovaranjem na sva pitanja on bira opciju *Završi pokušaj* nakon čega se pojavljuje novi ekran koji daje sumaran pregled datih odgovora i još uvek nudi mogućnost studentu da se vrati na rešavanje testa i izmeni neki od svojih odgovora (slika 11).

Test za proveru znanja 1

Rezime pokušaja

Pitanje	Status
1	Odgovor je sačuvan
2	Odgovor je sačuvan
3	Odgovor je sačuvan
4	Odgovor je sačuvan
5	Odgovor je sačuvan

[Povratak na pokušaj](#)
 Preostalo vreme **0:00:42**
 Ovaj pokušaj mora biti predat do subota, 26. septembar 2020., 19:39.

[Predaj sve odgovore i završi test](#)

Slika 11: Rezime pokušaja rešavanja testa sa mogućnošću povratka na rešavanje testa

Na ovom ekranu student ima priliku da proveriti da li je zaista odgovorio na sva pitanja ili je možda propustio da to uradi za neka od njih. I na ovom ekranu se prikazuje vreme koje je preostalo do kraja rešavanja testa, kako bi student bio u mogućnosti da proceni da li ima dovoljno vremena da se vrati na rešavanje nekih pitanja.

Ukoliko student smatra da ne želi više da pokušava da rešava test odabiraće opciju *Predaj sve odgovore i završi test* čime će završiti postupak rešavanja testa.

Nakon toga pojavljuje se novi ekran koji prikazuje podatke o datumu i vremenu kada je započeto i završeno rešavanje testa, vreme koje je za to utrošeno kao i ocenu koje je student dobio.

Takođe, u nastavku su prikazana sva pitanja sa datim odgovorima i oznakama da li su odgovori bili tačni ili ne. Slika 12 prikazuje kako izgleda primer tačno rešenog pitanja, dok se na slici 13 može videti da je u slučaju pogrešnog odgovora naveden u nastavku i onaj koji je bio tačan.

Pitanje 2

Tačno

Ocena 0,20 od 0,20

Obeleži pitanje indikatorom (zastavicom)

Gigantska računarska skladišta (spremišta) velikih količina podataka su

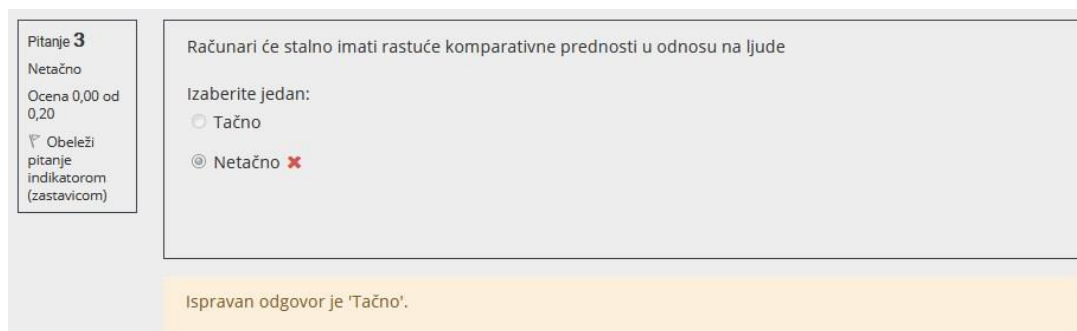
Izaberite jedan odgovor:

- a. dejta majning
- b. data warehouse
- c. inteligentni agenti
- d. mrežni računari

Vaš odgovor je tačan.

Ispravan odgovor je: data warehouse

Slika 12: Izgled pitanja na koje je dat tačan odgovor

Slika 13: Izgled pitanja na koje je dat pogrešan odgovor

Ukoliko je na stranici prisutan kružić u kojem se nalazi malo slovo "i", on ukazuje na da postoje dodatne informacije u vezi sadržaja koje su dostupne ali nisu trenutno vidljive. Klikom na taj kružić prikazaće se i te dodatne informacije.

U toku rada studenta, sistem prati njegove aktivnosti i beleži ih kako bi informacija o njima bila dostupna nastavniku zaduženom za taj predmet.

Prilikom izvođenja pojedinih aktivnosti koje su predmet bodovanja predispitnih obaveza, nastavnici će radi utvrđivanja identiteta studenta imati mogućnost da uspostave video konekciju koristeći neki od besplatnih programa za video konferencije kao što su *Zoom* ili *Skype*. Ovi programi su besplatni i moguće ih je instalirati na bilo kojoj verziji *Microsoft Windows* operativnog sistema desktop računara, ali takođe i na smart telefonu. Student će od svakog nastavnika dobiti posebna uputstva o načinu korišćenja programa za video konferencije.

Nakon završetka rada student se odjavljuje odabirom opcije *Odjava* iz padajućeg menija koji se nalazi u gornjem desnom uglu, pored prezimena i imena studenta.

4. Kontakt sa predmetnim nastavnikom i drugim studentima

Studentu će biti omogućeno da sa predmetnim nastavnikom direktno komunicira na više načina. U ovom trenutku studentu su na raspolaganju:

- slanje poruke putem opcije integrisane u okviru platforme Moodle,
- e-mail kao vid asinhronne komunikacije i
- telefon u kabinetu nastavnika u vreme konsultacija.

Pored toga studentu su na raspolaganju opcije Moodle-a Forum (*Forum*) i Pričaonica (*Chat*), od kojih prva spada u asinhroni a druga u sinhroni vid komunikacije. U oba slučaja student će biti u prilici ne samo sa komunicira sa nastavnikom, već i sa drugim studentima koji bi se uključili u pojedine teme Foruma ili Pričaonice.

4.1 Forum (*Forum*)

Da bi pristupio forumu potrebno je da student odabere tu opciju koja se nalazi na početnoj stranici odgovarajućeg predmeta (slika 14).

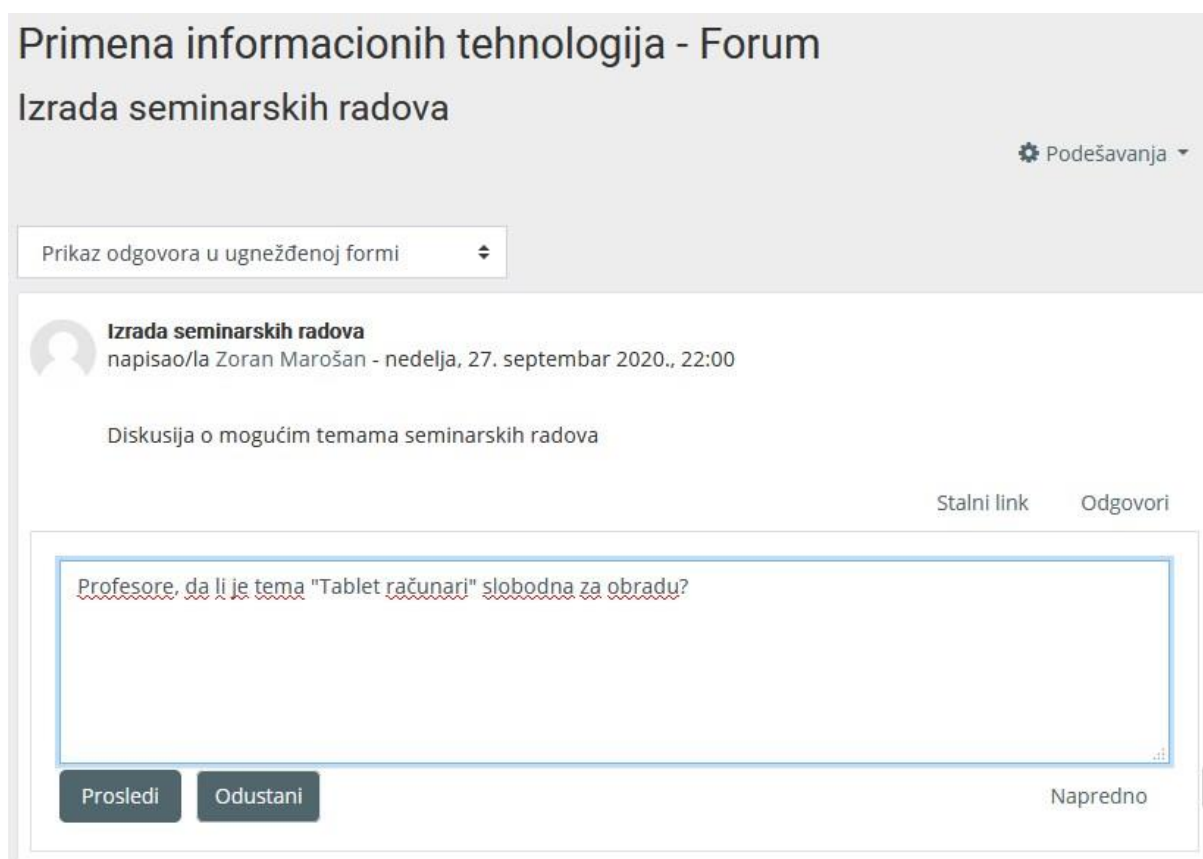
Slika 14: Opcija za pristup forumu u okviru predmeta Primena informacionih tehnologija

Nakon toga, pojavljuje se ekran koji prikazuje sve do sada postavljene diskusije (slika 15). Aktiviranjem opcije *Pretplati se* student će biti obavešten o novim prispelim porukama u okviru te diskusije.

Slika 15: Prikaz aktivnih diskusija u okviru foruma

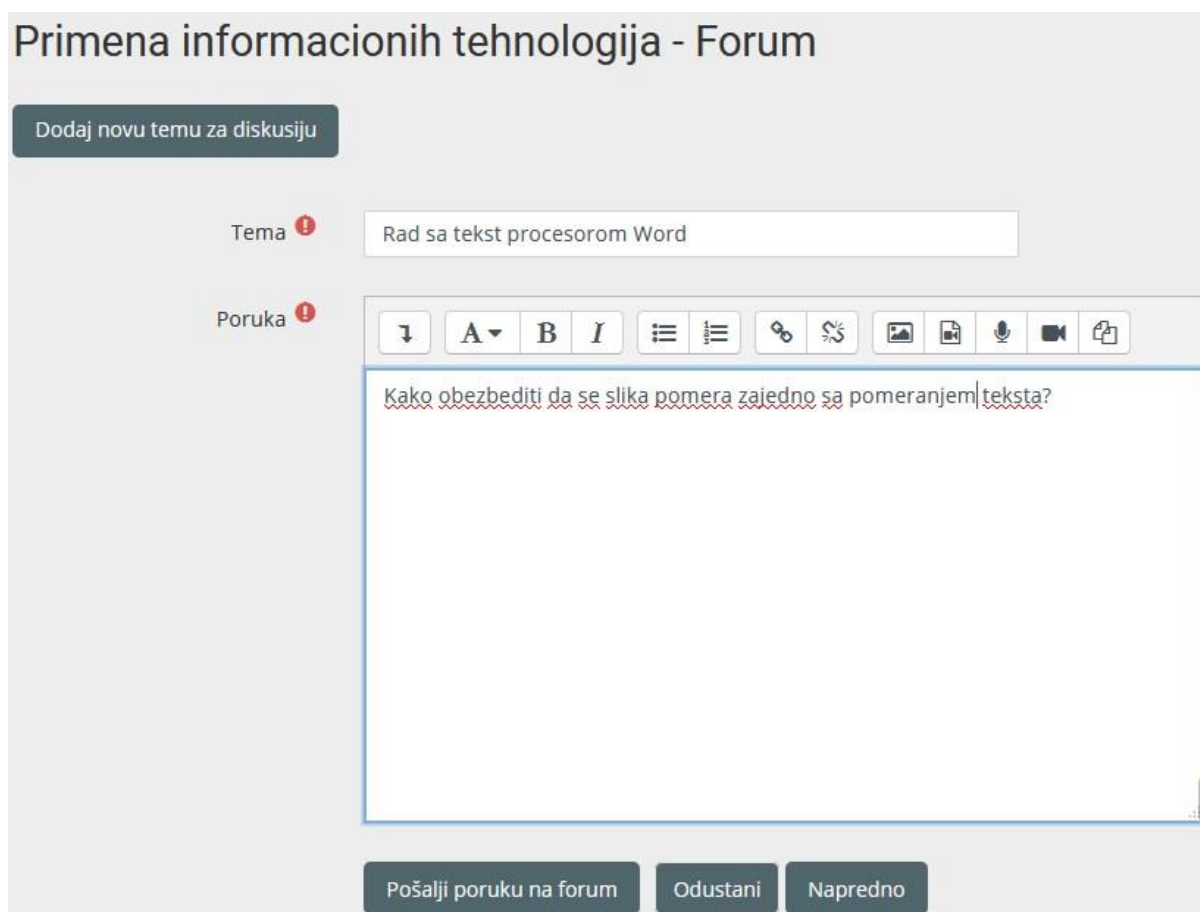
Selekcijom diskusije (klikom miša na naziv diskusije) u kojoj želi učestvovati, student je u mogućnosti da u okviru novog ekrana, koji se nakon toga otvara, odabere opciju *Odgovori* i upiše svoju poruku (slika 16).

Slika 16: Odgovor studenta na postavljenu temu u forumu

Pored opcije da učestvuje u već postavljenim diskusijama, student može i sam otpočeti novu temu opcijom *Dodaj novu temu za diskusiju* (slika 15).

Nakon toga se otvara novi ekran (slika 17) putem koje student upisuje naziv teme i prvu poruku u okviru te teme. Poruka će biti poslata Odabirom komande *Pošalji poruku na forum*.

Slika 17: Ekran za postavljanje nove teme za diskusiju

4.2 Pričaonica (Chat)

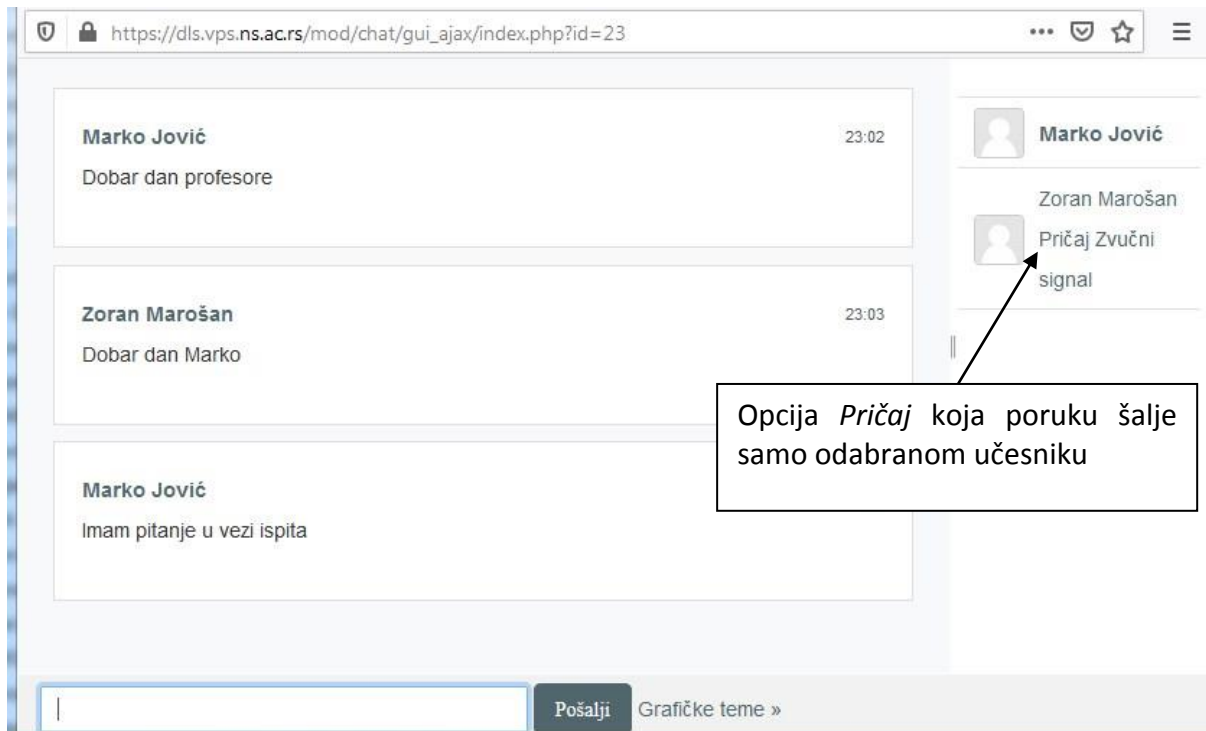
Pričaonica predstavlja sinhroni oblik komunikacije koji se odvija najčešće na taj način što se u određeno vreme zakazuje termin u kojem će se odvijati diskusija na zadatu temu.

Student prisupa Pričaonici preko opcije koja se nalazi na početnoj stranici odgovarajućeg predmeta (slika 18).

Slika 18: Opcija za pristup Pričaonici

Nakon što student bude odabrao na sledećem okreanu opciju *Kliknite ovde za ulazak u pričaonicu* pojaviće se novi ekran u posebnom prozoru (slika 19).

Slika 19: Prozor za diskusiju u Pričaonici

U donjem levom uglu nalazi se prostor u kojem student upisuje svoju poruku koja postaje svima vidljima nakon klika na dugme *Pošalji*. Ukoliko je poruka namenjena određenom učesniku pričaonice, pre slanja poruke potrebno je odabrati opciju *Pričaj* kod odgovarajućeg učesnika. Svi učesnici su prikazani sa desne strane prozora pričaonice.

Učešće u diskusiji pričaonice se završava zatvaranjem njenog prozora.